

Organizační řád školy
Směrnice č. D 9
Prevence sociálně patologických jevů

Dřevohostice 09.04.2010

Č.j.: 313/2010

Vypracoval:	PaedDr. Nataša Kučerová, ředitelka školy
Schválil:	PaedDr. Nataša Kučerová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	21.04.2010
Směrnice Prevence sociálně patologických jevů nabývá platnosti ode dne	22.04.2010

Obsah směrnice Prevence sociálně patologických jevů:

1. Úvodní ustanovení
 2. Vymezení základních pojmů
 - 2.1 Primární prevence sociálně patologických jevů
 - 2.2 Nespecifická primární prevence
 - 2.3 Specifická primární prevence
 - 2.4 Efektivní primární prevence
 - 2.5 Neúčinná (neefektivní) primární prevence:
 - 2.6 Minimální preventivní program
 - Postupy v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů u žáků
 3. Začlenění primární prevence sociálně patologických jevů u žáků do školního vzdělávacího programu
Školní preventivní strategie
 4. Systém organizace a řízení primární prevence sociálně patologických jevů u žáků
 - 4.1 Ředitel školy
 - 4.2 Školní metodik prevence
 - 4.2.1 Metodická a koordinační činnost
 - 4.2.2 Informační činnost
 - 4.2.3 Poradenská činnost
 - 4.3 Třídní učitel
 5. Minimální preventivní program
 6. Závěrečná ustanovení
- Příloha č. 1 Řešení případů související s užíváním návykových látek v prostředí školy

Tato směrnice je vydána na základě ustanovení § 30, odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném. Směrnice je součástí organizačního řádu školy.

1. Úvodní ustanovení

- vymezuje terminologii a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu,
- popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka,
- definuje Minimální preventivní program,
- doporučuje postupy školy při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže.

- Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků v působnosti školy je zaměřena na:

- předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

záškoláctví, šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus, skutky blízké kriminálním, delikvence, užívání návykových látek (tabák, alkohol, látky ovlivňující psychiku), onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek, závislost na politickém a náboženském extremismu, netolismus (závislost na virtuálních drogách) a patologické hráčství (gambling)

- rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže, poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).
- Aktivity škol jsou cíleně směřovány k primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence.

2. Vymezení základních pojmů

2.1 Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků – základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Jedná se o oblast zabývající se prevencí sociálně patologických jevů s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky

2.2 Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

2.3 Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

2.4 Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.

2.5 Neúčinná (neefektivní) primární prevence:

- zastrašování, citové apely, pouhé předávání informací, potlačování diskuse,
- hromadné aktivity nebo promítání filmu jsou pouze doplňkem působení, na který navazuje intimní rozhovor v malých skupinkách.

2.6 Minimální preventivní program – konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je průběžně vyhodnocován a písemně vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Postupy v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů u žáků

3. Začlenění primární prevence sociálně patologických jevů u žáků do školního vzdělávacího programu

3.1 Do školního vzdělávacího programu Veselá škola vydaného ředitelem školy je začleněna problematika prevence sociálně patologických jevů u dětí a tato problematika je začleněna do osnov tak, aby se prevence sociálně patologických jevů u žáků stala přirozenou součástí školních osnov a výuky jednotlivých předmětů.

3.2 Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká:

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblast přírodovědná (biologie člověka, fyziologie, chemie),
- oblast rodinné a občanské výchovy,

- oblast sociálně právní.

3.3 Školní preventivní strategie

- je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení,
- je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů, vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu,
- definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle,
- přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy a sociokulturnímu prostředí, z něž její žáci pocházejí
- oddaluje, brání nebo snižuje výskyt sociálně patologických jevů v rámci platné legislativy
- zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí,
- pomáhá zejména dětem, které pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, - sociálně znevýhodňovaným skupinám) při ochraně jejich lidských práv,
- podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

4. Systém organizace a řízení primární prevence sociálně patologických jevů u žáků

4.1 Ředitel školy

- Vytváří podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů zejména
- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci sociálně patologických jevů,
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu a začleněním Školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy,
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů ve škole,
- pověřením školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti osobní a odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence sociálně patologických jevů,
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole,
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu,
- spoluprací s metodikem prevence v PPP, popř. s krajským školským koordinátorem prevence,
- podporou regionálních aktivit zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spoluprací se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

4.2 Školní metodik prevence

Standardní činnosti školního metodika prevence jsou vymezeny právním předpisem - vyhláškou č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

4.2.1 Metodická a koordinační činnost

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

4.2.2 Informační činnost

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

4.2.3 Poradenská činnost

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

4.3 Třídní učitel

- spolupracuje se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

5. Minimální preventivní program

- školní metodik prevence koordinuje tvorbu, kontroluje realizaci a vyhodnocuje MPP
- na tvorbě MPP se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci

6. Závěrečná ustanovení

- 6.1 Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je pověřen školní metodik prevence.
- 6.2 Směrnice je zpřístupněna na nástěnce ředitelství školy, ve sborovně školy a na webových stránkách školy.
- 6.3 Směrnice nabývá účinnosti dnem 22. dubna 2010.
- 6.4 Zákonní zástupci žáků byli informováni o vydání směrnice školy informací v žákovských knížkách, řád je pro ně zpřístupněn v hale školy a na webových stránkách školy.

PaedDr. Nataša Kučerová,
ředitelka školy

Řešení případů související s užíváním návykových látek v prostředí školy

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky, zejm. omamné a psychotropní, které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol nebo tabák. Co je považováno za omamné a psychotropní látky (OPL), jedy a výchozí látky pro výrobu OPL, stanoví ve svých přílohách zákon o návykových látkách. Jsou to látky podléhající zvláštnímu způsobu zacházení.

V České republice není stanovena věková hranice pro užívání návykových látek (OPL, alkoholu i tabákových výrobků). Konzumace návykových látek není považována za protiprávní jednání. Jejich užívání osobami mladšími 18 let je ovšem považováno za nebezpečné chování. Každý nezletilec, který se takového jednání dopouští, má nárok na pomoc **orgánu sociálně právní ochrany dítěte**. Navádění k užívání návykových látek, nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let jsou zakázány a takové jednání je přestupkem nebo trestným činem. Zakázán je rovněž prodej tabáku a alkoholických nápojů těmto osobám. Užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti není přípustné. Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Při řešení problematiky spojené s užíváním návykových látek škola spolupracuje s:

- obvodním oddělením Policie ČR Přerov
- orgány sociálně právní ochrany dětí Magistrátu města Přerova
- Pedagogicko psychologickou poradnou Olomouc, pracoviště Přerov
- Kappa Přerov

1. Preventivní postupy školy

- Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.
- Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.
- Školním řádem školy je jasně vymezen zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.
- Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
- Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
- Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.
- Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.
- Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
- Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, PPP, Kappa Přerov apod..
- V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka.

2. Postup školy při podezření na užití omamné látky žákem

2.1 Konzumace, vnesení a přechovávání tabákových výrobků

- Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Prostory školy jsou označeny viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření.
- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, pokusí se zjistit odkud a od koho má tabákový výrobek, informuje neprodleně školního metodika prevence a ředitele školy. Písemnou agendu vztahující se k případu vede a zakládá školní metodik prevence.
- V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.

- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola oddělení sociálně právní ochrany dětí odboru sociálních služeb a zdravotnictví Magistrátu města Přerova (OSPOD) a vyžádá si jeho pomoc.
- Konzumace tabákových výrobků ve škole je považována za závažné porušení školního řádu, z nějž budou vyvozena sankční opatření stanovená školním řádem.

2. 2 Konzumace, vnesení a přechovávání alkoholu

- Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.
- Zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zakotven ve školním řádu.
- Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.
- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci. Neprodleně informuje rodiče nebo zákonné zástupce žáka.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, pokusí se zjistit odkud a od koho má alkohol, informuje neprodleně školního metodika prevence a ředitele školy. Písemnou agendu vztahující se k případu vede a zakládá školní metodik prevence.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD, vyžádá si jeho pomoc a řídí se jeho pokyny.
- Rodiči nebo zákonnému zástupci ohlásí škola případ, kdy žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, že je žák schopen výuky.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k OSPOD Přerov.
- V případě zájmu zákonných zástupců poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- Konzumace alkoholu ve škole je považována za závažné porušení školního řádu, z nějž budou vyvozena sankční opatření stanovená školním řádem. Za společensky nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

2.2.1 Nález alkoholu či tabákových výrobků ve škole

- V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol či tabákové výrobky, postupují takto: Tekutinu nepodrobují testování a zkoumání. O nález ihned uvědomí vedení školy. Nalezený alkohol uloží ředitel školy ve spisovně školy, označí ji štítkem s datem, časem, místem nález a jmény a podpisy nálezce, popř. svědků pro případ důkazního řízení. Ředitel školy nebo jím pověřený pracovník zpracuje stručný záznam o události, který je uložen školním metodikem prevence.
- V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto: Zabavenou tekutinu nepodrobují testování a zkoumání. O nález ihned uvědomí vedení školy. O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datem, místem a časem nález a jménem žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen nebo který jej odevzdal. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jím pověřený člen vedení školy. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy. O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i OSPOD Přerov.

V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

2.3 Konzumace, vnesení a přechovávání omamných a psychotropních látek (OPL)

- Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. - Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

- Zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání je ustaven ve školním řádu. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem.

- Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 trestního zákoníku a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

- Omamnou nebo návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

- Podle závažnosti momentálního stavu žáka (pohyby, řeč, dech, tep apod.) pedagogický pracovník laicky posoudí, jestli žákovi hrozí nebezpečí ohrožení zdraví a života.

- V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je **ohrožen na zdraví a životě**, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci. Neprodleně informuje rodiče žáka.

- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník zajistí vyjádření žáka v písemné podobě včetně údaje, kdy, kde jak a od koho OPL získal, a vyrozumí vedení školy.

- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

- V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD, vyžádá si jeho pomoc a vyčká pokynů.

- Zákonnému zástupci ohlásí škola, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky. Současně splní oznamovací povinnost k OSPOD Přerov.

- V případě zájmu jeho zákonných zástupců poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

- Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem, přičemž posoudí roli držitele OPL - distributor, uživatel. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

- Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

2.3.1 Distribuce OPL ve škole

- Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin nebo čin blízký trestnému, je-li pachatelem nezletilý. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

- Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno, ale toto množství nemá vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

- Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět oddělení Policie ČR Přerov I., protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

- Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a OSPOD Přerov.

2.3.2 Nález OPL ve škole

- V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nález ihned uvědomí vedení školy.

Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo, popř. další okolnosti nálezu. Obálku přelepí, přelepku opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do spisovny školy.

O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

- V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou posoudí jako omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Zabavenou tekutinu nepodrobují testování a zkoumání.

O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

O nálezu sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byla OPL nalezena, datem, místem a časem nálezu a jménem žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla OPL nalezena nebo který ji odevzdal. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jím pověřený člen vedení školy. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky, informuje OSPOD a zákonného zástupce žáka.

V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

- V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.

Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod nepřetržitým dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci.

2.4 Krádeže, vandalizmus

- Krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, ohlásí je orgánům činným v trestním řízení nebo doporučí zákonnému zástupci poškozeného, aby se na tyto orgány obrátil.

- Škola žákům doporučuje cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním žáka, do školy nenosit. Mohou je odkládat na místa k tomu určená a zabezpečená (mobily, šperky, peněženky v době výuky tělesné výchovy, pracovních činností apod.). Pokud takové místo žáci nemají stanoveny, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí.

- V případě, že se žák těmito ustanoveními řídí a dojde k odcizení prokazatelně doložené vnesené věci, postupuje škola podle § 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

- Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

- O události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného.

- Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc OSPOD a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

- Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

- Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. Tento záznam provádí pracovník, jemuž byla prostora, v níž ke škodě došlo, svěřena, pracovník konající dohled, třídní učitel, učitel. Ohlášení řediteli školy neprodleně provede pracovník, který škodu zjistil.

- V případě, že viníka škola zná, může na jeho zákonném zástupci vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.